

- 3.34 Daný je štvorsten $ABCD$, $A[1, 2, -2]$, $B[-1, -3, -1]$, $C[2, 3, -3]$, $D[1, -1, 2]$. Vypočítajte uhol dvoch mimobežných hrán štvorstena.

VZÁJOMNÁ POLOHA DVOCH ROVÍN

- 3.35 Rozhodnite o vzájomnej polohe rovín ρ , σ , ktorých parametrické vyjadrenie je takéto:

$$\begin{array}{ll} \text{a) } \rho: x = 2 + 3u - v & \sigma: x = 1 - 2s + t \\ y = 1 - 9u + v & y = 2s - 3t \\ z = -3 - 12u - 2v & z = 2 - 4s - 4t, \\ u, v \in R & s, t \in R \end{array}$$

$$\begin{array}{ll} \text{b) } \rho: x = 2 + u - v & \sigma: x = 4 - s + t \\ y = 1 - 3u + v & y = -7 + s - 3t \\ z = -3 - 4u - 2v, & z = -17 - 2s - 4t \\ u, v \in R & s, t \in R \end{array}$$

$$\begin{array}{ll} \text{c) } \rho: x = 3 + 2u - 3v & \sigma: x = 3 + 4s + t \\ y = -3u + v & y = -6s \\ z = -2 + u + v, & z = -2 + 2s - t, \\ u, v \in R & s, t \in R \end{array}$$

- 3.36 Ukážte, že roviny $5x - 3y + 2z - 5 = 0$, $2x - y - z - 1 = 0$ sú rôznobežné a zapíšte parametrické vyjadrenie priesečnice týchto rovín.

- 3.37 Vypočítajte odchýlku osi x a priesečnice rovín $2x + y - z + 3 = 0$, $x - y + 4z = 0$.

- 3.38 Určte vzájomnú polohu dvoch rovín a v prípade, keď sú rôznobežné, určte aj ich priesečnicu:

a) $2x - 5y + 4z - 10 = 0$, $4x - 10y + 8z - 10 = 0$

b) $2x - 5y + 4z - 10 = 0$, $x - y - z - 2 = 0$

c) $2x - 5y + 4z - 10 = 0$, $4x - 10y - 2z - 10 = 0$

- 3.39 Priamku, ktorej parametrické vyjadrenie je $x = 3 - 2t$, $y = 2 + 2t$, $z = -5 + 3t$, $t \in R$ určte ako priesečnicu dvoch rovín.

- +3.40 Priamku z predchádzajúcej úlohy vyjadrite ako priesečnicu dvoch

rovín, z ktorých každá je rovnobežná s niektorou zo súradnicových osí.

- +3.41 Napište rovnice rovín, ktoré sú rovnobežné so súradnicovými osami a v ktorých leží priamka

$$x = 4 - 2t, y = 3 - t, z = -1 + t, t \in R.$$

VZÁJOMNÁ POLOHA PRIAMKY A ROVINY

- 3.42 Rozhodnite o vzájomnej polohe priamky ρ a roviny ρ , ak sú dané parametricky:

$$\begin{array}{ll} \text{a) } \rho: x = 1 - 2r + 5s & \rho: x = 4 - 3t \\ y = 2 + 2r & y = 5 - 3t \\ z = 4s, r, s \in R & z = 4 - 4t, t \in R \end{array}$$

$$\begin{array}{ll} \text{b) } \rho: x = 2 - r + 3s & \rho: x = 4 + 5t \\ y = 3r - 4s & y = 3 - 5t \\ z = 7 + 2r, r, s \in R & z = 1 + 2t, t \in R \end{array}$$

- 3.43 Rozhodnite o vzájomnej polohe roviny ρ a priamky ρ , ak platí:

a) $\rho: x - 5y + 4z - 6 = 0$

$\rho: x = 2 - t, y = 3t, z = 3 + 4t, t \in R$

b) $\rho: 3x + y - 3z - 13 = 0$

$\rho: x = 3 - 2t, y = 1 + 3t, z = -1 - t, t \in R$

c) $\rho: 2x - 7y + z - 5 = 0$

$\rho: x = 4 - t, y = 8 - 3t, z = 3 + 2t, t \in R$

- 3.44 Rozhodnite o vzájomnej polohe priamky AB a roviny ρ , ak platí:

a) $A[2, -3, -2]$, $B[3, -1, 1]$, $\rho: x = 2 + r - s$, $y = 1 + 3r$, $z = 3 + 2r + 4s$, $r, s \in R$

b) $A[6, -3, -5]$, $B[7, -1, -5]$, $\rho: x = 3 - r + s$, $y = 5 + 3s$, $z = 9 + 4r + 2s$, $r, s \in R$

- 3.45 Zistite vzájomnú polohu priamky AB a roviny ρ , ak platí:

a) $A[1, -4, -1]$, $B[7, -4, 1]$, $\rho: x + 2y - 3z + 4 = 0$

b) $A[7, -2, -3]$, $B[4, -1, 0]$, $\rho: 2x - 4y + 7z - 3 = 0$

- 3.46 Ukážte, že priamka AB , kde $A[3, -2, -1]$, $B[4, 1, 3]$, je rôznobežná s rovinou $2x - 3y + z - 2 = 0$. Potom nájdite súradnice ich priesečníka.

- 3.47 Dokážte, že body $K[-1, 2, -3]$, $L[-2, 3, -1]$ ležia v opačných polpriestoroch ohraničených rovinou $x + 2y - 3z - 8 = 0$. Nájdite priesečník P priamky KL s danou rovinou a ukážte, že leží na úsečke KL .
- 3.48 Nájdite spoločné body roviny $2x - y + 3z - 7 = 0$ a priamky AB , ak $A[3, -1, 4]$, $B[4, -1, 2]$.
- 3.49 Ukážte, že priamka $x = 2 - t$, $y = -1 + 3t$, $z = t$, $t \in \mathbb{R}$ a rovina $x = 6 + 3r - s$, $y = 5 - r - 2s$, $z = r + s$, $r, s \in \mathbb{R}$ sú rôznobežné. Určte aj súradnice ich priesečníka.
- 3.50 Zistite vzájomnú polohu a nájdite spoločné body priamky ρ a roviny ϱ , ak
- a) $\rho: x = -1 + 2t$, $y = 3 + 4t$, $z = 3t$, $t \in \mathbb{R}$
 $\varrho: 3x - 3y + 2z - 5 = 0$
- b) $\rho: x = 13 - 2t$, $y = 1 - 3t$, $z = 4 - 2t$, $t \in \mathbb{R}$
 $\varrho: x + 2y - 4z + 1 = 0$
- c) $\rho: x = 7 + 5t$, $y = 4 + t$, $z = 5 + 4t$, $t \in \mathbb{R}$
 $\varrho: 3x - y + 2z - 5 = 0$
- 3.51 Dané sú body $A[1, -1, 3]$, $B[1, 2, -3]$, $C[2, -3, 4]$. Napíšte rovnicu roviny ABC a určte jej priesečníky so súradnicovými osami x , y , z .
- 3.52 Napíšte všeobecnú rovnicu roviny, ktorá prechádza bodom $A[1, -3, 0]$ a je kolmá na priamku, ktorej parametrické vyjadrenie $x = 1 + t$, $y = 3 + 2t$, $z = -7 - 4t$; $t \in \mathbb{R}$. Potom určte vzájomnú polohu a spoločné body tejto roviny a priamky s parametrickým vyjadrením $x = 5 + 3s$, $y = 2s$, $z = 1 + s$; $s \in \mathbb{R}$.
- 3.53 Určte reálne číslo m tak, aby priamka AB , kde $A[3, -1, m]$, $B[2, 1, 3]$ bola rovnobežná s rovinou $2x - 3y + z - 7 = 0$.
- 3.54 Určte vzájomnú polohu roviny $x + 2y - z + 4 = 0$ a priamky, ktorá je priesečnicou rovín $2x - y - 3z + 3 = 0$, $3x + y - 4z + 7 = 0$.
- 3.55 Dané sú body $A[2, 0, 3]$, $B[2, 2, -7]$, $C[3, -1, -2]$ a rovina $3x + y - 2z - 5 = 0$.
- a) Napíšte rovnicu priamky ρ , ktorá prechádza bodom A a je rovnobežná s priamkou BC .

- b) Ukážte, že priamka ρ je rôznobežná s danou rovinou a nájdite ich priesečník.

3.56 Dané sú priamky m , n , ρ :

$$m: x = 5 + 3t, \quad y = 8 - 6t, \quad z = -6 + 9t, \quad t \in \mathbb{R}$$

$$n: x = 7 - 2r, \quad y = 4 + 4r, \quad z = -6r, \quad r \in \mathbb{R}$$

$$\rho: x = 10 + s, \quad y = 3 - 2s, \quad z = 2 + 3s, \quad s \in \mathbb{R}$$

- a) Určte vzájomnú polohu priamok m , n , ρ .
- b) Nájdite všeobecnú rovnicu roviny ϱ , ktorá prechádza bodom $A[1, 1, -1]$ a je kolmá na priamku m .
- c) Zistite vzájomnú polohu a nájdite spoločné body priamky ρ a roviny ϱ .

3.57 Dané sú roviny $\varrho: 5x - 3y + 2z - 5 = 0$, $\sigma: 2x - y - z - 1 = 0$, $\tau: 4x - 3y + 7z - 7 = 0$.

- a) Určte parametrické vyjadrenie priesečnice ρ rovín ϱ , σ .
- b) Zistite vzájomnú polohu priamky ρ a roviny τ .

UHOL DVOCH ROVÍN: UHOL PRIAMKY A ROVINY

3.58 Vypočítajte uhol dvoch rovín, ktoré sú určené všeobecnými rovnicami:

a) $x + y + 2z - 5 = 0$, $x - 2y - z + 3 = 0$

b) $3x - 4y + z - 6 = 0$, $2x + y - 2z + 1 = 0$

c) $3x + 4y - 5z - 6 = 0$, $4x - 5y + 3z + 2 = 0$

3.59 Vypočítajte uhol roviny určenej všeobecnou rovnicou $3x + 5 = 0$ a roviny, ktorá je určená parametricky $x = 3 + r - 2s$, $y = 2 - r + 2s$, $z = -1 - 4r$, $r, s \in \mathbb{R}$.

3.60 Určte uhol priamky, ktorá je určená parametricky $x = 5 + t$, $y = 1 + 3t$, $z = -2t$, $t \in \mathbb{R}$ a roviny, ktorá je určená všeobecnou rovnicou $2x - y + 3z - 4 = 0$.

- 3.61 Daná je priamka $\rho: x = 1 + t$, $y = 2 - t$, $z = t$, $t \in \mathbb{R}$, rovina $\varrho: 3y + 8 = 0$ a rovina $\sigma: x = 5 - r - 3s$, $y = 16 + r - 3s$, $z = 3 + 4r$, $r, s \in \mathbb{R}$.
- a) Vypočítajte uhol priamky ρ a roviny ϱ .

- b) Vypočítajte uhol priamky ρ a roviny σ .
 c) Vypočítajte uhol rovin ρ a σ .

3.62 Určte uhol priamky $\rho: x = -1 - t, y = -1 + 3t, z = t, t \in \mathbb{R}$ a súradnicovej roviny xy .

3.63 Daná je priamka ρ a rovina ρ :

$$\rho: x - y + z + 1 = 0 \quad \rho: x - y + z = 0$$

$$x + y + 3z - 3 = 0$$

- a) Vypočítajte uhol priamky ρ a roviny ρ .
 b) Určte prienik priamky ρ a roviny ρ .

3.64 Daný je pravidelný štvorboký ihlan $ABCDV$, veľkosť jeho hrany podstavy $a = 6$, veľkosť výšky ihlana $v = 3\sqrt{2}$. Vhodne zvolte súradnicovú sústavu v priestore a vypočítajte uhol

- a) priamky AV a roviny podstavy ihlana,
 b) roviny ADV a roviny podstavy ihlana.

3.65 Určte odchýlku dvoch susedných stien ABE a BCE pravidelného osemstena $ABCDEFG$. Zvolte súradnicovú sústavu v priestore tak, aby jej začiatok bol stredom štvorca $ABCD$.

3.66 Daný je štvorsten $ABCD$, $A[0, 1, 3]$, $B[1, 0, 2]$, $C[-2, -1, 5]$, $D[0, -2, -6]$. Vypočítajte

- a) uhol priamky AD a roviny ABC ,
 b) uhol rovin ABC a ABD ,
 c) uhol priamky DC a roviny ABD ,
 d) uhol rovin ABC a BCD ,
 e) obsah steny ABC ,
 f) objem štvorstena $ABCD$.

+3.67 Lúč, ktorý vychádza z bodového zdroja P , sa odráža od rovinného rozhrania a po odraze dopadá do bodu M . Určte súradnice bodu odrazu N , ak vo zvolenej súradnicovej sústave v priestore súradnice bodu P sú $[0, 0, 0]$, bodu M $[1, -2, 2]$ a rovinné rozhranie je určené rovnicou $x - y - 4z - 13 = 0$.

ÚLOHY O KOLMOSTI PRIAMOK A ROVÍN

3.68 Napište všeobecnú rovnicu roviny, ktorá prechádza bodom M a je kolmá na priamku AB :

- a) $M[3, -1, 6]$, $A[3, 2, -1]$, $B[5, -1, -3]$
 b) $M[5, -7, -11]$, $A[-4, -3, -2]$, $B[-1, 2, -3]$

3.69 Napište všeobecnú rovnicu roviny, ktorá prechádza bodom $A[7, -5, 3]$ a je kolmá na priamku ρ , ak

- a) $\rho: x = 2 + 3t, y = 5t, z = 7 - 2t, t \in \mathbb{R}$
 b) $\rho: x = 1 + 4s, y = 17 - s, z = 29, s \in \mathbb{R}$

3.70 Napište všeobecnú rovnicu roviny, ktorá prechádza bodom $K[-6, 0, 13]$ a je kolmá na priamku ρ :

- a) $\rho: 3x + 2y - z + 7 = 0$
 $2x - y - 3z = 0$
 b) $\rho: 5x - y + 2z - 17 = 0$
 $x - 9y - 4z + 1 = 0$

3.71 Dané sú body A, B a rovina ρ . Nájdite všeobecnú rovnicu roviny, ktorá prechádza bodmi A, B a je kolmá na rovinu ρ , ak platí

- a) $A[1, -1, 3]$, $B[-2, -13, 2]$, $\rho: 2x - 3y + 8z - 6 = 0$
 b) $A[2, -1, 3]$, $B[4, 5, 7]$, $\rho: 3x - 7y + 2z + 8 = 0$

3.72 Určte všeobecnú rovnicu roviny, ktorá prechádza priamkou ρ a je na rovinu ρ kolmá, ak

- a) $\rho: x = 1 + 6t, y = -3 - 3t, z = -2 + 3t, t \in \mathbb{R}$
 $\rho: 6x - y + 4z + 7 = 0$
 b) $\rho: x = -6 - 2t, y = -7 + 4t, z = 1 + 2t, t \in \mathbb{R}$
 $\rho: 2x - 4y - 2z + 19 = 0$

3.73 Určte súradnice päty kolmice, ktorá prechádza bodom K kolmo na priamku ρ , ak

- a) $K[5, -7, 2]$, $\rho: x = 1 - t, y = -4 + t, z = 7 + 3t, t \in \mathbb{R}$
 b) $K[2, 3, 0]$, $\rho: x = -3 - 2t, y = -12 - 3t, z = 1 + t, t \in \mathbb{R}$
 c) $K[4, -1, 13]$, $\rho: x = 3 - 4t, y = -4 + 3t, z = 2 - 5t, t \in \mathbb{R}$.

3.74 Daný je bod A a dve roviny ρ, σ . Nájdite všeobecnú rovnicu roviny, ktorá prechádza bodom A a je kolmá na rovinu ρ a σ , ak

a) $A[1, -2, 4]$, $\rho: 2x + y - 3z + 7 = 0$
 $\sigma: x - 2y - z + 4 = 0$

b) $A[3, 1, -1]$, $\rho: x + 3y - 2z + 16 = 0$
 $\sigma: 5x - y + z + 9 = 0$

3.75 Nájdiť všeobecnú rovnicu roviny, ktorá prechádza bodmi M , N a je kolmá na rovinu ρ , ak

a) $M[4, 2, -2]$, $N[-3, -1, 3]$, $\rho: x = 3 - 2t + s$, $y = 2 - 4t + 3s$, $z = 4 + t - 3s$, $t, s \in \mathbb{R}$

b) $M[5, -6, 6]$, $N[-2, 3, 8]$, $\rho: x = 7 + t + 2s$, $y = 1 + 7t - 2s$, $z = 3 - 4t$, $t, s \in \mathbb{R}$

3.76 Daná je priamka $\rho = AB$, $A[-4, -4, 1]$, $B[-1, -3, 2]$ a rovina $\rho = KLM$, $K[2, -5, -6]$, $L[-1, 0, 3]$, $M[3, -3, 2]$. Nájdiť všeobecnú rovnicu roviny, v ktorej leží priamka ρ a ktorá je kolmá na rovinu ρ .

3.77 Určte obraz bodu $A[3, -4, -6]$ v súmernosti, ktorá je určená rovinou $x - y - 4z - 13 = 0$.

3.78 Určte obraz bodu $M[0, -1, 6]$ v súmernosti, ktorá je určená rovinou ABC , ak $A[-6, 1, -5]$, $B[7, -2, -1]$, $C[10, -7, 1]$.

3.79 Určte obraz bodu $K[2, 6, 8]$ v súmernosti, ktorá je určená rovinou $x = 1 - r + s$, $y = 1 - r$, $z = 6 + s$, $r, s \in \mathbb{R}$.

3.80 Určte obraz bodu $A[1, 10, -8]$ v súmernosti, ktorá je určená priamkou $x = 1 - 2t$, $y = 3 + t$, $z = -1 + 3t$, $t \in \mathbb{R}$.

3.81 Daná je rovina $\rho: 2x + 3y - z - 6 = 0$ a priamka $\rho: x = 1 - t$, $y = 2 + 2t$, $z = 4 + 3t$, $t \in \mathbb{R}$. Napište parametrické vyjadrenie priamky q , ktorá je pravouhlým priemetom priamky ρ do roviny ρ .

3.82 V kocke $ABCDEFGH$ sú dané roviny $AFH = \rho$ a $CGE = \sigma$. Dokážte, že platí $\rho \perp \sigma$.

3.83 Napište všeobecnú rovnicu roviny, ktorá prechádza priesečnicou rovin ρ , σ a je kolmá na rovinu τ , ak
 $\rho: x - y + 1 = 0$, $\sigma: 2x + y + z = 0$,
 $\tau: 2x + y - z + 3 = 0$.

3.84 Dané sú body $A[-2, 2]$, $B[6, 8]$. Napište rovnicu priamky ρ , ktorá prechádza bodom A a rovnicu priamky q , ktorá prechádza bodom B tak, aby priamky ρ , q boli navzájom kolmé a aby ich priesečník ležal na osi x .

VZDIALENOSŤ BODU OD PRIAMKY A ROVINY

3.85 Vypočítajte vzdialenosť bodu $A[5, -1, 3]$ od priamky, ktorej parametrické vyjadrenie $x = -1 + 2t$, $y = -5 + 3t$, $z = -2 + 2t$, $t \in \mathbb{R}$.

 3.86 Určte vzdialenosť bodu $M[3, -1, 4]$ od priamky AB , ak $A[0, 2, 1]$, $B[1, 3, 0]$.

3.87 Určte vzdialenosť bodu $B[1, 2, 3]$ od priamky, ktorá je určená bodom $A[5, 10, -1]$ a vektorom $u = [-1, -2, 1]$.

3.88 Vypočítajte vzdialenosť bodu $A[1, 3]$ od priamky $x = 1 - 3t$, $y = -2 + 4t$, $t \in \mathbb{R}$.

3.89 Vypočítajte vzdialenosť bodu $B[3, -7]$ od priamky $4x - 3y + 7 = 0$.

3.90 Nájdiť všeobecnú rovnicu priamok, ktoré prechádzajú bodom $A[2, 3]$ a majú od bodu $B[0, -1]$ vzdialenosť $v = 4$.

3.91 Dané sú body $M[-2, 3]$, $A[5, -1]$, $B[3, 7]$. Určte všetky priamky ρ , ktoré prechádzajú bodom M a majú od bodov A , B rovnakú vzdialenosť.

3.92 Na priamke $x + 2y - 5 = 0$ nájdite bod, ktorý má od priamky $3x - 4y - 5 = 0$ vzdialenosť $v = 2$.

3.93 Vypočítajte dĺžku výšky v , v trojuholníku ABC , ak $A[1, 3]$, $B[-3, 0]$, $C[4, -2]$.

3.94 Vypočítajte vzdialenosť bodu A od roviny ρ , ak

a) $A[3, 5, -6]$, $\rho: 2x - 2y + z - 8 = 0$

b) $A[-1, 3, 2]$, $\rho: 3x - 4y + 5z + 15 = 0$

3.95 Dané sú body $A[1, -2, -2]$, $B[2, -1, -1]$, $C[1, -1, -2]$, $D[0, 2, -2]$.